

VYDÁVANIE OSVEDČENÍ A PREUKAZOV LEGISLATÍVA

124/2006 Z.z.
ZÁKON
z 2. februára 2006

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 16

Preukaz, osvedčenie a doklad

(1) Fyzická osoba môže obsluhovať určený pracovný prostriedok a vykonávať určené pracovné činnosti ustanovené právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri jeho prevádzke len na základe

a) platného preukazu na vykonávanie činnosti (ďalej len "preukaz") alebo platného osvedčenia na vykonávanie činnosti (ďalej len "osvedčenie") vydaného

1. príslušným inšpektorátom práce, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. a) až g), i) až k) a m),

2. osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),

3. strednou školou alebo vysokou školou pri príprave žiakov a študentov na výkon povolania, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),

b) dokladu o absolvovaní výchovy a vzdelávania osôb na obsluhu vydaného osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. q) až s), alebo

c) dokladu o overení odborných vedomostí vydaného revíznym technikom, ak to ustanovujú právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(2) **Podmienkou na vydanie** preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) je

a) **vek najmenej 18 rokov**, ak právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú inak,

b) **vzdelanie a prax podľa právnych predpisov** na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

c) **zdravotná spôsobilosť** na prácu potrebná na vykonávanie činnosti uvedenej v prílohe č. 1a,

d) absolvovanie **odbornej prípravy** v rozsahu ustanovenom právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

e) **overenie odborných vedomostí**.

(3) Preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) sa vydáva na základe písomnej žiadosti, v ktorej fyzická osoba uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu a činnosť, na ktorú žiada vydať preukaz, osvedčenie alebo doklad. Fyzická osoba k žiadosti priloží doklady, ktorými preukáže splnenie podmienok podľa odseku 2 písm. a) až c).

(4) Zdravotná spôsobilosť na prácu podľa odseku 2 písm. c) sa posudzuje na základe výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci. 6aa) **Zdravotná spôsobilosť** na prácu podľa prvej vety sa **preukazuje lekárskeho posudkom** 19a) **nie starším ako šesť mesiacov**.

(6) Fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), je povinná podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci, ktorou sa posudzuje jej zdravotná spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie tejto činnosti, do piatich rokov odo dňa a) vydania preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b),

b) vykonania predchádzajúcej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci.

(7) Za lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci na účely odsekov 4 a 6 sa považuje aj lekárska prehliadka vykonávaná podľa osobitného predpisu, 19b) ak sa na obsluhu určeného pracovného prostriedku podľa odseku 1 vyžaduje vodičské oprávnenie.

(8) Fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), je povinná do piatich rokov odo dňa vydania preukazu, osvedčenia alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) absolvovať aktualizačnú odbornú prípravu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie. Ďalšiu aktualizačnú odbornú prípravu je fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), povinná absolvovať do piatich rokov odo dňa ukončenia predchádzajúcej aktualizačnej odbornej prípravy. Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie uvedie v preukaze, osvedčení alebo doklade podľa odseku 1 písm. b) dátum ukončenia aktualizačnej odbornej prípravy.

(10) Ak fyzická osoba, ktorá má preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b), vo svojej odbornej činnosti závažným spôsobom alebo opakovane koná v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, príslušný inšpektorát práce jej odoberie preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b). Fyzická osoba, ktorej bol odobratý preukaz alebo osvedčenie, môže opätovne požiadať o ich vydanie najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o ich odobratí.

(11) Preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b) **stráca platnosť**

a) nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí podľa odseku 10,

b) ak sa fyzická osoba nepodrobila lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci podľa odseku 6 alebo ak podľa výsledku lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci nemá zdravotnú spôsobilosť na prácu potrebnú na vykonávanie činnosti, na ktorú mala vydané preukaz, osvedčenie alebo doklad podľa odseku 1 písm. b),

c) ak fyzická osoba neabsolvovala aktualizačnú odbornú prípravu.

508/2009 Z.z.

VYHLÁŠKA
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

Slovenskej republiky
z 9. júla 2009,

ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia

§ 15

Odborná spôsobilosť

(1) Odborná spôsobilosť na obsluhu vyhradeného technického zariadenia podľa § 17 ods. 1 a 2 sa preukazuje preukazom na vykonávanie činnosti (ďalej len "preukaz") a odborná spôsobilosť na vykonávanie činností podľa § 16 ods. 1, § 18 ods. 1 a § 19 písm. b) až e) sa preukazuje osvedčením na vykonávanie činnosti (ďalej len "osvedčenie").

(2) Odborné vedomosti osoby na obsluhu vyhradeného technického zariadenia podľa § 17 ods. 1 overuje oprávnená právnická osoba a preukaz jej vydáva príslušný inšpektorát práce. 8b) Odborné vedomosti viazača bremien podľa § 17 ods. 2 overuje a preukaz mu vydáva fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má oprávnenie podľa § 27 ods. 3 zákona (ďalej len "osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie").

(3) Odborné vedomosti na vykonávanie činností podľa § 16 ods. 1, § 18 ods. 1 a § 24 overuje oprávnená právnická osoba a osvedčenie vydáva príslušný inšpektorát práce. 8b)

(5) Fyzická osoba môže obsluhovať vyhradené technické zariadenie podľa odseku 2 a vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení podľa odsekov 3 a 4 v rozsahu vydaného preukazu alebo osvedčenia. Fyzická osoba s preukazom na obsluhu parného a kvapalinového kotla podľa § 17 ods. 1 písm. a) príslušnej triedy môže obsluhovať aj parný a kvapalinový kotol podľa § 17 ods. 1 písm. a) nižšej triedy, ak ide o kotol s rovnakým druhom paliva a rovnakým druhom pracovnej látky. Fyzická osoba s osvedčením na opravu parného a kvapalinového kotla podľa § 18 ods. 1 písm. a) príslušnej triedy môže opravovať aj parný a kvapalinový kotol podľa § 18 ods. 1 písm. a) nižšej triedy, ak ide o kotol s rovnakým druhom paliva a rovnakým druhom pracovnej látky.

§ 16

Revízny technik

(1) **Revízny technik** je fyzická osoba, ktorá má odborné vzdelanie a odbornú prax uvedené v prílohe č. 11.

§ 3 Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

e) odborným vzdelaním ukončené stredoškolské vzdelanie technického smeru alebo vysokoškolské vzdelanie, ktorých súčasťou je výučba obsahujúca aspoň opis konštrukcie a funkcie príslušného technického zariadenia,

f) odbornou praxou činnosť pri projektovaní, konštruovaní, montáži, oprave, rekonštrukcii a pri výkone kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia príslušnej skupiny.

§ 17

Obsluha vyhradeného technického zariadenia

(1) Obsluhovať vyhradené technické zariadenie **môže len osoba na obsluhu, ktorá má platný preukaz**, ak ide o

a) parný a kvapalinový kotol I. až V. triedy,

b) mobilný žeriav výložníkového typu, vežový žeriav výložníkového typu a pohyblivú pracovnú plošinu na podvozku s motorovým pohonom skupiny A, ktorá je určená na prevádzku na pozemných komunikáciách,

c) technické zariadenie plynové skupiny A okrem technického zariadenia plynového uvedeného v prílohe č. 1 IV. časti skupine A písm. d) a g).

§ 18

Oprava, rekonštrukcia a montáž vyhradeného technického zariadenia

(1) **Opravovať a rekonštruovať** vyhradené technické zariadenie a montovať vyhradené technické zariadenie do funkčného celku na mieste jeho budúcej prevádzky, riadiť práce pri tejto oprave, rekonštrukcii alebo montáži a vykonať po ukončení opravy prehliadku a skúšku opravovanej časti vyhradeného technického zariadenia uskutočnenej výmenou opotrebovaných častí za nové s výnimkou zásahu do bezpečnostných zariadení a s výnimkou ustanovenou bezpečnostnotechnickými požiadavkami **môže len osoba na opravu, ktorá má platné osvedčenie, ak ide o**

a) parný a kvapalinový kotol I. až V. triedy,

b) potrubné vedenie uvedené v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. e),

c) osobný a nákladný výťah s povolenou dopravou osôb skupiny A,

d) technické zariadenie plynové skupiny A.

§ 21

Elektrotechnik

(1) Elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá **má ukončené stredoškolské elektrotechnické vzdelanie alebo vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie**.

(2) Elektrotechnik je aj fyzická osoba, ktorá môže v rozsahu svojho odborného vzdelania vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení elektrickom, ak má odborné vzdelanie v inom učebnom odbore alebo v inom študijnom odbore ako elektrotechnickom, ktorého súčasťou je výučba zameraná na príslušné technické zariadenie elektrické, alebo ak absolvovala ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe 9a) zameranom na technické zariadenie elektrické v minimálnom rozsahu 400 hodín.

(3) Škola s učebným odborom elektrotechnického zamerania alebo so študijným odborom elektrotechnického zamerania, ktorá v rámci učebných osnov vykonáva aj výučbu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení na technických zariadeniach elektrických, zásad ochrany pred úrazom elektrickým prúdom a postupu pri zabezpečovaní prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, môže overovať odbornú spôsobilosť elektrotechnika ako súčasť záverečných skúšok.

§ 22
Samostatný elektrotechnik

(1) Samostatný elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11.

(3) Fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie a ktorá pracuje v laboratóriu vedeckého ústavu, výskumného ústavu alebo vývojového ústavu, môže samostatne vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení elektrickom na tomto pracovisku po splnení požiadavky na odbornú prax pre samostatného elektrotechnika uvedenú v prílohe č. 11; overenie jeho odbornej spôsobilosti sa nevyžaduje.

§ 23
Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky

(1) Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11.

§ 24
Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického

(1) Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11.

(2) **Revízny technik** vyhradeného technického zariadenia elektrického môže okrem odbornej prehliadky a odbornej skúšky vyhradeného technického zariadenia elektrického vykonávať činnosť elektrotechnika na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky a vykonávať skúšku vyhradeného technického zariadenia elektrického po ukončení výroby **(tzn. treba doložiť platné osvedčenie §21, resp. §22, resp. §23).**